

บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากร ของผู้ย้ายถิ่นเข้ากรุงเทพมหานครที่สัมพันธ์กับการเข้าร่วมแรงงานในลักษณะอาชีพต่าง ๆ นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าผู้ย้ายถิ่นที่เข้าร่วมแรงงานหรือประกอบอาชีพที่ต่างกันนั้นจะมีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากรแตกต่างกันหรือไม่ โดยได้ทำการศึกษาผู้ย้ายถิ่นทั้งชายและหญิง อายุ ๗ ปีขึ้นไป ที่มีงานทำหรือประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ตามความเหมาะสมของการเก็บข้อมูล ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ให้ใช้ข้อมูลตัวอย่างการสำรวจการย้ายถิ่นของประชากร พ.ศ.๒๕๒๑ เขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาค้างนี้ ได้แบ่งกลุ่มผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานครออกเป็น ๗ กลุ่มอาชีพใหญ่ ๆ ทั้งนี้ได้อาศัยหลักการแบ่งกลุ่มอาชีพของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นแนวทาง ประกอบด้วยกลุ่มอาชีพดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร
๒. กลุ่มอาชีพเสมียน
๓. กลุ่มอาชีพค้าขาย
๔. กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม
๕. กลุ่มอาชีพขนส่ง คมนาคม
๖. กลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร
๗. กลุ่มอาชีพบริการ

สำหรับสมมุติฐานในการศึกษา คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพที่แตกต่างกันนั้น น่าจะมีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และประชากร ที่แตกต่างกันด้วย" ทั้งนี้ได้ตั้งสมมุติฐานย่อยในแต่ละลักษณะ เพื่อ เป็นแนวทางในการศึกษาถึงความแตกต่างหรือคล้ายคลึงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาครั้งนี้ ได้พบความแตกต่างในระหว่างกลุ่มอาชีพที่ใช้ประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ และคุณวุฒิในการศึกษา กับกลุ่มอาชีพซึ่งจัดว่าเป็นผู้ใช้แรงงานไม่ว่าจะเป็นชนิดหนักหรือเบา ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ก. กลุ่มอาชีพและความสัมพันธ์กับลักษณะทางเศรษฐกิจ

๑. อาชีพก่อนการย้ายถิ่น จากการวิเคราะห์โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพที่ผู้ย้ายถิ่นทำในกรุงเทพมหานครกับอาชีพก่อนการย้ายถิ่น พบว่า ในกลุ่มอาชีพที่ใช้วิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียนนั้น มีแนวโน้มให้เห็นชัดว่า เป็นผู้ที่เคยทำงานประเภทเดียวกันกับที่กำลังทำอยู่ในปัจจุบันนี้มาแล้วเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มอาชีพที่อาจถือได้ว่าเป็นผู้ใช้แรงงาน เช่น อาชีพในกลุ่มช่าง กรรมกร หรือกลุ่มอาชีพบริการ ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่อยู่ในกลุ่มอาชีพนี้ มีอัตราส่วนของผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมก่อนย้ายเป็นจำนวนมาก และพบสัดส่วนที่แตกต่างกันบ้างระหว่างผู้ย้ายถิ่นชายและหญิงในบางกลุ่มอาชีพ ผลการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอาชีพก่อนการย้ายถิ่นในกลุ่มอาชีพเดียวกัน ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และกลุ่มอาชีพบริการ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอาชีพก่อนการย้ายถิ่นในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม"

๒. สถานภาพทำงานก่อนย้ายเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้พบว่า มีความแตกต่างกันในระหว่างกลุ่มอาชีพ กล่าวคือ ในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร มีสถานภาพทำงานก่อนย้ายเป็นลูกจ้างรัฐบาลมากกว่าสถานภาพทำงานอื่น ๆ แต่ก็ยังพบสถานภาพทำงานก่อนย้ายเป็นลูกจ้างเอกชนใกล้เคียงกับลูกจ้างรัฐบาล ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และกลุ่มอาชีพบริการ ที่พบว่า มีสถานภาพทำงานก่อนย้าย เป็นผู้ทำงานให้ครอบครัวโดยไม่ได้รับค่าจ้างเป็นจำนวนมากกว่าสถานภาพทำงานอื่น ๆ คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละสูงมาก ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ทำงานให้ครอบครัวก่อนย้ายเป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมก่อนย้าย สำหรับผู้ย้ายถิ่นชายและหญิงพบความแตกต่างกันบ้างในบางกลุ่มอาชีพ ผลการศึกษาเรื่องนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพ

วิชาชีพ บริหาร ส่วนใหญ่จะมีสถานภาพทำงานก่อนย้าย เป็นลูกจ้างรัฐบาล ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพช่าง กรรมกร และกลุ่มอาชีพบริการ ส่วนใหญ่จะมีสถานภาพทำงานก่อนย้าย เป็นผู้ทำงานให้ครอบครัวโดยไม่ได้รับค่าจ้าง"

ข. กลุ่มอาชีพและความสัมพันธ์กับลักษณะทางสังคม

๑. ระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ได้พบว่า ในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียน ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่ใช้คุณวุฒิในด้านการศึกษา ความสามารถหรือประสบการณ์ เป็นผู้มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น กล่าวคือ ในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร นี้ มีผู้ย้ายถิ่นจำนวนมากที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่วนกลุ่มอาชีพเสมียนนั้น ส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอาชีพอื่น ๆ เพราะปรากฏว่าผู้ย้ายถิ่นในกลุ่มอาชีพอื่น ๆ นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาเท่านั้น ผลการศึกษาเรื่องนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร ส่วนใหญ่จะจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และกลุ่มอาชีพบริการ ส่วนใหญ่จะจบการศึกษาระดับประถมศึกษา"

๒. ภาคที่เกิด เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ปรากฏผลการศึกษาดังนี้ ในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียนนั้น พบว่า เป็นผู้ที่เกิดในภาคกลางเป็นส่วนมาก ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และกลุ่มอาชีพบริการ ที่ผู้ย้ายถิ่นจำนวนมากเกิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับในกลุ่มอาชีพอื่น ๆ คือ ในกลุ่มอาชีพค้าขาย และกลุ่มอาชีพขนส่ง คมนาคม พบว่า เป็นผู้ที่เกิดในภาคกลางเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกับกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียน แต่เฉพาะกลุ่มอาชีพขนส่ง คมนาคม นั้น ปรากฏผู้ที่เกิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอัตราส่วนที่เกือบเท่ากับภาคกลางด้วย ผลการศึกษาค้นคว้านี้ได้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียน ส่วนใหญ่จะเกิดในภาคกลาง ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และกลุ่มอาชีพบริการ ส่วนใหญ่จะเกิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

๓. ภาคที่อยู่อาศัยก่อนย้าย จากการวิเคราะห์ที่ได้ปรากฏว่า กลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียน ผู้ย้ายถิ่นอาศัยอยู่ในภาคกลางก่อนย้าย เข้ากรุงเทพมหานคร เป็นจำนวนมาก สำหรับกลุ่มอาชีพเสมียนนั้น ปรากฏว่า เฉพาะนอกเขตเทศบาลเท่านั้น ที่พบว่าผู้ย้ายถิ่นเป็นผู้อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอัตราส่วนร้อยละสูงกว่าภาคกลางไม่มากนัก สำหรับกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และกลุ่มอาชีพบริการ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนย้าย

นอกจากนี้ยังปรากฏว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย ก็เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคกลางก่อนย้าย เป็นจำนวนมาก ผลการศึกษาครั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียน ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในภาคกลางก่อนย้าย ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และกลุ่มอาชีพบริการนั้น ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนย้าย"

๔. เขตที่อยู่อาศัยก่อนย้าย ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียน ผู้ย้ายถิ่นอาศัยอยู่ในเขตเมืองก่อนย้าย เป็นจำนวนมากกว่าเขตชนบท สำหรับกลุ่มอาชีพอื่น ๆ พบว่า เป็นผู้อาศัยอยู่ในเขตชนบทก่อนย้ายในอัตราส่วนร้อยละสูงกว่าเขตเมืองมาก สำหรับผู้ย้ายถิ่นชายและหญิง ก็พบในลักษณะเช่นเดียวกัน

แต่มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ย้ายถิ่นชายในกลุ่มอาชีพเสมียน เฉพาะนอกเขตเทศบาลปรากฏอัตราส่วนร้อยละของผู้อยู่อาศัยในเขตเมืองเท่ากับเขตชนบท ผลการศึกษาครั้งนี้ได้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียน ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตเมืองก่อนย้าย ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตชนบทก่อนย้าย"

๕. ประสบการณ์เกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร กลุ่มอาชีพเสมียน กลุ่มอาชีพค้าขาย และกลุ่มอาชีพขนส่ง คมนาคม ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์เกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร คือ เคยอยู่ในกรุงเทพฯมาก่อน แต่สำหรับกลุ่มอาชีพค้าขาย เป็นอัตราส่วนร้อยละที่

สูงกว่าผู้ไม่เคยอยู่ในกรุงเทพฯมาก่อนไม่มากนัก ส่วนกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร กลุ่มอาชีพบริการ และกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ปรากฏว่าผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ไม่เคยอยู่ในกรุงเทพฯมาก่อน เมื่อแยกศึกษาเป็นผู้ย้ายถิ่นชายและหญิงแล้ว ก็พบความแตกต่างกันบ้างระหว่างชายและหญิงในบางกลุ่มอาชีพ ผลการศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และกลุ่มอาชีพเสมียน ส่วนใหญ่จะเคยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก่อน ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ ส่วนใหญ่จะไม่เคยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก่อน"

๖. วิธีหางาน ผลการศึกษาพบว่าในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร ส่วนใหญ่หางานด้วยตนเอง แต่ก็เป็นที่อัตราส่วนร้อยละสูงกว่าผู้ที่มาทำงานเดิมไม่มากนัก สำหรับกลุ่มอาชีพเสมียน ส่วนใหญ่ญาติ เพื่อน คนรู้จักหางานให้ แต่ก็เป็นที่อัตราส่วนร้อยละสูงกว่าผู้ที่มาหางานด้วยตนเองไม่มากนัก ส่วนกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ ส่วนใหญ่ ญาติ เพื่อน คนรู้จักหางานให้ เป็นอัตราส่วนร้อยละสูงกว่าวิธีหางานอื่น ๆ ผลการศึกษาครั้งนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ ส่วนใหญ่ ญาติ เพื่อน และคนรู้จัก จะติดต่อหางานให้ทำ"

๗. ระยะเวลาที่คาดว่าจะอยู่ในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องนี้พบว่า ในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และเสมียน ส่วนใหญ่คาดว่าจะตนเองจะอยู่ในกรุงเทพฯตลอดไป แต่ในกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ยกเว้นกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ส่วนใหญ่กำหนดไม่ได้ว่าตนเองจะอยู่ในกรุงเทพฯนานเท่าใด สำหรับกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม มีความแตกต่างกันระหว่างในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล คือ ในเขตเทศบาล กำหนดไม่ได้ว่าตนเองจะอยู่ในกรุงเทพฯนานเท่าใด แต่นอกเขตเทศบาล กลับคาดหมายว่าตนเองจะอยู่ในกรุงเทพฯตลอดไป ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร และเสมียน ส่วนใหญ่คาดว่าจะตนเองจะอยู่ในกรุงเทพมหานครตลอดไป ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ กำหนดไม่ได้ว่าตนเองจะอยู่ในกรุงเทพมหานครนานเท่าใด"

ค. กลุ่มอาชีพและความสัมพันธ์กับลักษณะทางประชากร

๑. อายุ ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร สำหรับในเขตเทศบาลพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๕ - ๓๔ ปี แต่นอกเขตเทศบาล กลับเป็นผู้มีอายุระหว่าง ๓๕ - ๔๔ ปี ส่วนกลุ่มอาชีพเสมียน ในเขตเทศบาล ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๒๔ ปี แต่นอกเขตเทศบาล

กลับเป็นผู้มีอายุระหว่าง ๒๕ - ๓๔ ปี กลุ่มอาชีพค้าขาย ชนสง คมนาคม นั้น พบในลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มอาชีพเสมียน สำหรับกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ช่าง กรรมกร และบริการ นั้น ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๒๔ ปี ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง ๑๕ - ๒๔ ปี"

๒. สถานภาพสมรส ในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร นั้น พบว่า เป็นผู้สมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ แต่กลุ่มอาชีพเสมียน กลุ่มอาชีพค้าขาย และกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม มีความแตกต่างกันระหว่างในเขตเทศบาล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโสด กับนอกเขตเทศบาล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สมรสแล้ว สำหรับกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ พบผู้เป็นโสดเป็นจำนวนที่มากกว่าสถานภาพสมรสอื่น ๆ ผลการศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สมรสแล้ว ขณะที่ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ ส่วนใหญ่จะเป็นโสด"

๓. ประเภทการย้ายถิ่น การย้ายถิ่นนี้ได้แบ่งลักษณะของการย้ายออกเป็น ๓ ประเภท ซึ่งพบว่า กลุ่มอาชีพวิชาชีพ บริหาร มีความแตกต่างกันระหว่างในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล คือ ในเขตเทศบาล ส่วนใหญ่ย้ายมาคนเดียว แต่นอกเขตเทศบาล ส่วนใหญ่เป็นผู้ย้ายมาทั้งครอบครัว สำหรับกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อาชีพช่าง กรรมกร และอาชีพบริการ เป็นผู้ที่ย้ายมาคนเดียวเป็นส่วนใหญ่ ผลการศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ "ผู้ย้ายถิ่นที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพช่าง กรรมกร และบริการ ส่วนใหญ่จะย้ายมาคนเดียว"

จากผลสรุปของการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดในลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชากร ในระหว่างกลุ่มอาชีพของผู้ย้ายถิ่น ผลการศึกษาในครั้งนี้ จึงเป็นไปตามความคาดหมายซึ่งวางแนวทางไว้เป็นสมมุติฐานหลักของการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ พบว่า ข้อมูลที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ เก็บรวบรวมไว้ นั้น เป็นประโยชน์ในการศึกษาอย่างยิ่ง และถึงแม้ว่าจะมีปัจจัยอีกหลายปัจจัยที่มีได้พบอยู่ในข้อมูลนี้ แต่ข้อมูลเท่าที่มีอยู่นั้น นับว่าเป็นข้อมูลหลักที่สามารถแสดงความสำคัญของแนวความคิดออกมาอย่างเด่นชัดได้พอสมควร

การศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาแต่ละกลุ่มอาชีพในภาพรวมและ เปรียบ เทียบกันอย่างกว้าง ๆ เท่านั้น หากจะมีผู้สนใจศึกษาอาชีพแต่ละกลุ่มเป็น เฉพาะกรณีให้ ได้รายละเอียดที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ก็น่าจะเป็นประโยชน์และเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะจะมีประโยชน์โดยตรงทั้งฝ่ายรัฐและภาคเอกชน ตัวอย่างเช่น ในภาครัฐจะเป็นข้อมูลที่สามารถใช้ประกอบพิจารณาวางนโยบายทางด้านบริการสังคม ได้เป็นอย่างดี และในภาคเอกชนนั้น ข้อมูลที่จะได้รับนี้อาจเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร โดยเฉพาะ ในด้านการให้บริการด้านสวัสดิการ และอื่น ๆ

สิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งที่ได้พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ก็คือ กลุ่มอาชีพที่ปรากฏว่ามีผู้เยาว์ ประกอบการอยู่ด้วย ซึ่งน่าจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้กว้างขวางออกไปยิ่งขึ้น ไม่เฉพาะแต่ ในกลุ่มผู้ย้ายถิ่นเท่านั้น เพราะปัญหานี้เป็นปัญหาทางกฎหมายและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของ ประชากรโดยตรง ข้อควรสนใจทำการค้นคว้าต่อเนื่อง ก็ควรเป็นไปในเรื่องรายละเอียดเกี่ยวกับ อายุของผู้เยาว์ ขนาดครอบครัว การศึกษา ฯลฯ

โดยที่ข้อเท็จจริง ได้พบว่าการย้ายถิ่นจากชนบทสู่เมืองหรือสู่กรุงเทพมหานครนั้น ยังเป็น ปรากฏการณ์ต่อเนื่องอยู่ในปัจจุบัน และยังไม่เห็นว่าจะมีแนวโน้มไปเป็นอย่างอื่นได้ในเวลาอันสั้น ฉะนั้น การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้จึงน่าจะมีการติดตาม ถ้ามีการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งใหม่ต่อไป และหากเป็นไปได้ การเพิ่มข้อมูลอีกบางประการก็คงจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ให้ได้ผลที่ ชัดเจนและกว้างขวางขึ้นอีกด้วย

อนึ่ง ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้ ส่วนใหญ่เป็นลักษณะหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในอดีต ของผู้ย้ายถิ่น หากจะมีผู้ทำการศึกษาลักษณะหรือพฤติกรรมในปัจจุบันของผู้ย้ายถิ่นในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น เขตที่อยู่อาศัยที่แคบลงกว่าในเขตเทศบาลหรือนอกเขตเทศบาล รายได้ หรือระยะเวลาที่ทำงาน อาชีพนี้ เป็นต้น น่าจะเป็นการขยายความรู้และการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้กว้างขวางออกไปยิ่งขึ้น.